

Cene kmetijskih surovin so se lani v povprečju znižale za 13 odstotkov, vendar gre za cene v dolarjih, ta pa se je okrepil za šestino, s čimer je padec cen surovin povsem izničil. Merjeno v evrih so bile cene v povprečju celo nekoliko višje. V letu 2016 je pričakovati nižje cene surovin, saj se bo učinek nižjih cen naftnih derivatov poznal pri nižjih stroških obdelave zemlje in transporta. Geopolitične in vremenske okoliščine lahko pomenijo višje padce ali poraste cen, pri čemer je najbolj izrazita prepoved uvoza določenih živil v Rusijo in pa neugodni vremenski pojavi v Mehiškem zalivu. Ugodne cene prevozov tovora spodbujajo mednarodno trgovino s kmetijskimi poljščinami.

Pripravila: Analitska skupina SKEP GZS

2 %
nižje cene hrane,

1 %
nižje cene
pijač v 2016

World Bank,
januar 2016

PASTI

Živilci, čas je za zaloge surovin

Embargo na ruske surovine močno vpliva na evropski trg; četudi se bo letos najverjetneje sprostil, se cenovna in količinska razmerja ne bodo vrnila na staro stanje.

Stela Mihajlović

Foto: Žane Modic

Nizke cene surovin povzročijo izstopanje nekonkurenčnih dobaviteljev, kar zelo hitro privede do upada regionalne ponudbe, s tem pa tudi do skoka cen, meni Aleš Kuhar.

Rusija je okrepila proizvodne kapacitete in se strateško ter konkurenčno okrepila, opozarja Aleš Kuhar, agrarni ekonomist.

Razmeroma nizke cene kmetijskih surovin so povezane z nizkimi cenami energentov, ki so eden ključnih elementov pri njihovi proizvodnji.

»Tako si v tem trenutku živilsko-predelovalna podjetja lahko naberejo zaloge za čas, ko bodo cene surovin zrasle. Nizke cene le-teh hkrati vedno povzročijo - tudi v kmetijstvu - izstopanje marginalnih, nekonkurenčnih dobaviteljev, kar zelo hitro privede do upada regionalne ponudbe, s tem pa tudi do cenovnega skoka,« opozarja Aleš Kuhar. Poleg uporabe finančnih instrumentov svetuje, naj podjetja natančno načrtujejo potrebne količine surovin; neupoštevanje tega jim namreč poveča tveganje na nabavni strani.

Brez večjih podražitev

»Ker so rahle korekcije cen kmetijskih surovin običajne, je treba spremljati gibanje cen skozi celo sezono. Leto 2016 bo cenovno stabilno, brez večjih podražitev. Izjemi sta ajdova moka, katere cena je poskočila za približno 20 odstotkov, ter sladkor, ki pa je pod EU regulativo in tu tržne zakonitosti ne veljajo v celoti,« pričakuje Enzo Smrekar, generalni direktor Droge Kolinske.

Fizični terminski zakupi

Stabilne cene zagotavljamo s fizičnimi terminskimi zakupi in zakupi opcij ter letnimi pogodbami s fiksnimi cenami,« dodaja Smrekar. Ključna surovina Droge Kolinske je namreč surova kava, ki kotira na borzi, kjer poleg vsakodnevnih sprememb prav tako niso redke

raznovrstne špekulacije, zato lahko cene vrtoglavo poskočijo ali padejo.

Podobno nabavno politiko vodijo v Žitu. »Približno tretjino vseh naših potreb glede pšenice zadostimo z odkupom na domačem trgu, ostalo pa drugje, največ na Madžarskem. Druge surovine, denimo lešnike, kakav, sladkor, riž, zdrob durum, začimbe in podobno večinoma uvažamo s področij, ki so tipična za njihovo pridelavo in je s tem tudi njihova kakovost najvišja,« je povedala Marta Zrimšek, direktorica nabave v Skupini Žito. gg

Foto: Depositphotos

Razmeroma nizke cene kmetijskih surovin so povezane z nizkimi cenami energentov.

Podjetja naj natančno načrtujejo potrebne količine surovin.